

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrunden for lovforslaget

Aktiviteten på daghøjskolerne er vokset stærkt gennem flere år. I løbet af de seneste to år under den gældende lov er aktiviteten steget med mere end 3.000 årselever. Der er endvidere konstateret eksempler på, at undervisningens indhold ikke lever op til lovens forudsætninger. Der stilles derfor forslag, der skal øge kvaliteten af daghøjskolernes tilbud, dels gennem strammere krav til indholdet og grænserne for skolernes tilbud, dels gennem øgede krav til daghøjskolernes skolemiljø.

Lovforslagets indhold

Kvaliteten af daghøjskolernes tilbud

Ved vedtagelsen af den gældende lov videreførtes de hidtidige meget rummelige bestemmelser om indhold og tilrettelæggelse af daghøjskolernes tilbud, idet det dog præciseredes, at tilbuddene skulle tilrettelægges for kortuddannede. Som en følge af finansieringsomlægningen blev godkendelsen godkendt af skolernes virksomhedsplaner fra kommunen til skolernes bestyrelser, mens undervisningsministeren overtog tilsynet med skolerne. Skolernes kompetence på indholdssiden kombineret med de lovbundne tilskud har givet skolerne incitament til at udvide aktiviteten ved bl.a. at udbygge kursusudbuddet til også at omfatte kurser af erhvervsrettet karakter, der snarere må karakteriseres som virksomhedsintern uddannelse eller som hørende hjemme på AMU-centre. Ligeledes er der konstateret daghøjskolekurser med et indhold af fagpræget, rekreativ og fritidspræget karakter, der snarere hører hjemme i aftenskolerne under lov om støtte til folkeoplysning.

Hertil kommer, at skoler kan have en økonomisk fordel ved at udbyde undervisning, der er billiggjort gennem beskedent lærertimeanvendelse, for eksempel i form af praktik uden større pædagogisk og vejledningsmæssigt indhold.

Der stilles derfor en række forslag, der præciserer og strammer op på såvel grænserne for indholdet af tilbuddene, som for tilbuddenes tilrettelæggelse. Det drejer sig om et forbud mod virksomhedsintern efter-

og videreuddannelse med tilskud efter denne lov, præcisering af, at det enkelte kursustilbud - og altså ikke bare skolens samlede virksomhed under et - skal opfylde alle målene med undervisningen, herunder styrke deltagerens personlige udvikling og forbedre deres muligheder på det almindelige arbejdsmarked og i uddannelsessystemet. Endelig præciseres det, at det er til det almindelige arbejdsmarked tilbuddene skal forbedre mulighederne for deltagerne. Det betyder, at der ikke kan ydes tilskud til kurser særligt tilrettelagt for deltagere, der har forladt arbejdsmarkedet permanent, eller for deltagere, der sigter mod eventuel beskæftigelse på et beskyttet arbejdsmarked.

Der stilles derfor forslag om, at undervisningsministeren får bemyndigelse til at kunne fastsætte regler om tilbuddenes tilrettelæggelse. Bemyndigelsen tænkes i første række anvendt til fastsættelse af regler, der kan sikre kvaliteten af tilbuddene, herunder fastsættelse af grænser for omfanget af henholdsvis personlighedsudviklende, erhvervs- og uddannelsesforbedrende undervisning, af undervisning i grundlæggende færdigheder, af omfanget af aktiviteter i tilknytning til undervisningen og sikring af relevansen af praktik i virksomhed og studieture. Forslaget forudsætter en udbygning af Undervisningsministeriets tilsyns- og vejledningsfunktion i forhold til skolerne. Det øgede tilsyn forudsættes som hidtil gennemført ved stikprøvevis gennemgang af virksomhedsplaner, kursus- og undervisningsplaner og udbudsmateriale i forbindelse med stikprøvevis tilsynsbesøg.

Der foreslås ingen ændring i skolebestyrelsernes ansvar for skolernes virksomhed, herunder for udarbejdelsen af virksomhedsplaner og for gennemførelsen af undervisningen. Det vil således fortsat være skolebestyrelserne, der er ansvarlige for, at tilbuddene lever op til lovens bestemmelser og intentioner og de af undervisningsministeren udsendte regler og vejledninger.

Sikring af kvaliteten af daghøjskolernes skolemiljø

Med den gældende lov øgedes daghøjskolernes status som en selvstændig skoleform baseret på selvstændige, selvejende institutioner. En sådan selv-